NĚKTERÉ FAUNISTICKY ZAJÍMAVÉ A VÝZNAMNÉ NÁLEZY MOTÝLŮ NA ZNOJEMSKU - - 1. ČÁST - NOCTUIDAE

Karel Jordán

Znojemsko bylo dosud zcela neprávem v průzkumu fauny motýlů opomíjeno. Před a po první světové válce uvádí několik lokalit (Lesná u Vranova, Tavíkovice) ve svém Prodromu Lepidopter Moravy Skala (1912, 1931-32). Po druhé světové válce zde sbíralo nepravidelně a více méně jen příležitostně několik entomolgů, např. D.Povolný, J.Starý, J.Marek, později M.Hluchý, F.Hřeben a hlavně manželé Elsnerovi. V denních motýlech je situace lepší, rovněž tak ve vřetenuškách (Zygaenidae), protože zde trvale působí M.Švestka a P.Vítek, kteří se průzkumem těchto čeledí zabývají soustavně již delší čas a výsledky svých průzkumů uveřejnili v r. 1988 v přírodovědném sborníku Západomoravského muzea v Třebíči 16: 25-53.

Průzkumem znojemska jsem se začal systematicky zabývat v r. 1986 až 1989 včetně, tedy čtyři roky. Sběry jsem prováděl pravidelně, často i za krajně nepříznivého počasí každý den od časného jara do pozdního podzimu všemi mně dostupnými sběratelskými metodami, ale hlavně svícením pomocí výbojky RVL Tesla 125W a el. agregátu typu "Honda".

Sledované území je otevřeno, jakož i většina lokalit jižní Moravy, pronikání hmyzu z panonské nížiny o čemž svědčí řada ulovených pontických a pontomediterráních druhů, ale i na jih k pronikání hmyzu z Alpské oblasti. V tomto příspěvku uvádím podle mě jen faunisticky zajímavé a důležité nálezy, které doplňují naše znalosti o rozšíření jednotlivých druhů u nás a které nemůžeme označit jako všeobecně rozšířené. V mnoha případech jde o potvrzení starých, již publikovaných nálezů. Za determinaci mnoha druhů děkuji RNDr.Kramplovi, Ing.Markovi a Ing.Traxlerovi. Dokladové exempláře se nacházejí v entomol. odd. Krajského muzea východních Čech v Hradci Králové.

Agrotis crassa (Hb.) Popice 28.8.88, Konice 30.8.88. Více ex.
Ochropleura forcipula (Den. et Schiff.) Havraníky 17.6.88, 5 ex.
Ochlopleura signifera (Den et Schiff.) Velký Karlov 1 ex lgt. Hřeben, Oblekovice 17.7.88. 1 ex.
Ochropleura musiva (Hb.) Popice 18.8.88 4 ex, Zn-Kraví hora 27.8.87 1 ex.
Eugnorisma depuncta (L.) Velký Karlov 19.9.81, Jaroslavice 30.8.84 lgt. Hřeben, Zn-Kraví hora 27.8.87, Popice 28.8.88, Bítov 2.9.89.

Rhyacia simulans (Hufn.) Velký Karlov 2.9.78 lgt. Hřeben, Mramotice 9.9.88 po 1 ex.
Chersotis multangula (H.) Popice 22.7.87, Konice 28.7.87
Chersotis margaritacea (Vill.) Mor.Krumlov - Rokytná 18.8.78 2 ex, Bítov 2.9.89 1 ex.
Noctua orbona (Hufn.) Havraníky 4.7.87, Zn-Kraví hora 21.9.87, Bítov 2.9.89, Konice 4.9.89 ve více ex.
Noctua interposita (Hb.) Zn-Kraví hora 5.7.87, Konice 24.8.87, Havraníky 17.6.88.
Epilecta linogrisea (Den et Schiff.) Konice 2.8.86, 3.9.88, Popice 7.8.89. Vše po 1 ex.
Spaelotis ravida (Den et Schiff.) Konice 28.6.87, Popice 23.9.87.
Paradiarsia glareosa (Esp.) Oblekovice 12.9.79 lgt, Vítek, Zn-Kraví hora 30.8.87, Havraníky 15.9.87, Konice 4.9.88. Poměrně hojný druh.
Lycophotia porphyrea (Den et Schiff.) Zn-Kraví hora 7.8.86, 21.8.87, Konice 10.8.87. Popice 5.8.89. Na vřesovištích dosti hojný druh.
Peridroma saucia (Hb.) Velký Karlov 15.9.83 lgt, Hřeben, Zn-Kraví hora 6.9.87. Po 1 ex.
Xestia castanea (Esp.) Zn-Kraví hora 21.8.-30.8.87, 10.9.88, Havraníky 15.9.87. Na znojemských vřesovištích pravidelně každým rokem.
Xestia sexstrigata (Haw.) Oleksovice 3.8.87 1 ex.
Mesogona acetosellae (Den et Schiff.) Popice 11.9.86, 14.9.87, Zn--Kraví hora 27.9.87, Konice 11.9.88. Na světlo i vnadidlo dosti hojný.
Mesogona oxalina (Hb.) Konice 4.9.88 2 ex.
Anarta myrtilli (L.) Oblekovice 15.8.85 lgt Vítek, Zn-Kraví hora 6.8.87, 28.8.88. Na znojemských vřesovištích pravidelně a nevzácně.
Sideridis albicolon (Hb.) Konice 26.5.86, 29.6.88, Popice 1.6.89. Celkem 3 ex.
Perigarapha I- cinctum (Den et Schiff.) Zn-Kraví hora 12.4.83 lgt Hluchý in coll. Jordán.
Orthosia miniosa (Den et Schiff.) Zn-Kraví hora 5.4.88, 4 ex.
Orthosia opima (Hb.) Zn-Kraví hora 4.4.88, 2 ex.
Orthosia populeti (Fabr.) Zn-Kraví hora 4.4.88, Mramotice 12.4.88. Ve více exemplářích.
Mythimna straminea (Treit.) Konice 16.7.86,30.6.89, Mramotice 19.8.87, Oleksovice 22.7.89 vždy po 1 ex.
Cuculli absinthii (L.) Oblekovice 4.8.81 lgt. Vítek, Konice 22.7.86, Popice 24.6.88, Zn-Kraví hora 15.8.89. Vždy jednotlivě.

Cucullia fraudatrix (Evers.) Oblekovice 18.7.88, Konice 20.7.87, Popice 24.8.89. po 1 ex.
Ompalophana antirrhini (Hb.) Mor.Krumlov-Rokytná 3.7.86 jen jediný ex.
Aporophyla lutulenta (Den et Schiff.) Popice 16.9.86, 12.9.88, Konice 28.9.88. Vzácný, jen jednotlivě.
Episema glucina (Esp.) Popice 12.9.86, 22.9.87, Konice 11.9.89.
Brachylomia viminalis (Fabr.) Konice 16.7.86, 7.7.87 po 1 ex.
Valeria oleagina (Den et. Schiff.) Konice 25.4.86, Zn-Kraví hora 5.4.88 ve více ex.
Lamprosticta culta (Den et Schiff.) Konice 2.7.87 1 ex.
Dryobotodes eremita (Fabr.) Zn-Kraví hora 21.8.87 3 ex.
Mniotype adusta (Esp.) Zn-Kraví hora 21.8.87 jediný ex.
Polymixis xanthomista (Hb.) Havraníky 15.9.87 1 ex.
Polymixis gemmea (Treit.) Konice 6.8.86, 11.9.88, Zn-Kraví hora 20.8.87, Popice 6.8.89. Ve více ex.
Conistra ligula (Esp.) Konice 1.10.88, Popice 13.10.88. Více ex.
Parastichtis suspecta (Hb.) Oblekovice 18.7.88 1 ex.
Agrochola laevis (Hb.) Havraníky 15.9.87, Zn-Kraví hora 21.9.87, Konice 10.9.88 ve více ex.
Atethmia centrage (Haw.) Velký Karlov 15.9.83 lgt. Hřeben, Popice 16.9.86, Zn-Kraví hora 6.9.87, Dyjákovice 19.9.87 vždy po 1 ex.
Simyra albovenosa (Goeze) Mramotice 12.6.88 1 ex, Oleksovice 3.8.87, 22.7.89 dosti hojně.
Dryphia domestica (Hufn.) Velký Karlov 13.7.81 lgt. Hřeben, Konice 3.7.86 2 ex.
Dryphia fraudatricula (Hb.) Konice 4.7.-9.7.86, serie, 29.5.89 ve více ex, Popice 2.7.89 2 ex.
Dryphia ereptricula (Treit.) Konice 3.7.86 1 ex.
Amphipyra berbera (Rungs.) Bítov 3.9.87, 2.9.89 3 ex.
Apamea sublustris (Esp.) Konice 20.6.86, 25.6.87, 9.6.89, Zn-Kraví hora 26.5.89. Nevzácný, ve více ex.
Apamea furva (Den et Schiff.) Oblekovice 25.6.87, Konice 6.7.87, 30.6.89 vždy po 1 ex.
Apamea unanimis (Hb.) Konice 13.6.87 2 ex.
Apamea illyria (Freyer) Bítov 18.5.88 1 ex.
Apamea pabulatricula (Brahm) Konice 2.7.86 1 ex, 29.7.87 2 ex.
Oligia versicolor (Borkh.) Konice 13.7.86, 30.5.87, Popice 14.6.87, 23.5.89, celkem 7 ex.

Mesoligia literosa (Haw.) Popice 18.7.87, 24.7.89 serie na světlo, Oblekovice 18.7.88 2 ex.
Mesapamea secalella (Remm) Konice 21.7.86. Det. Křemenák.
Photedes minima (Haw.) Oblekovice 17.7.88, Oleksovice 27.7.89 ser.
Photedes morrisii (Dale) Konice 19.7.87 1ex.
Photedes extrema (Hb.) Konice 28.6.86 1 ex, Oleksovice 10.7.89 4 ex.
Photedes pygmina (Haw.) Oleksovice 5.9.87, Hevlín 11.8.87 3ex.
Eremobia ochroleuca (Den et Schiff.) Kuchařovice 23.7.79 3 ex, lgt Vítek, 1 ex in coll. Jordán, Oblekovice 20.7.80 lgt. Vítek.
Callogonia virgo (Treit.) Velký Karlov 16.7.83 lgt. Hřeben, Popice 24.6.88, 9.7.89, Oleksovice 10.7.89 po 1 ex.
Auchmis detersa (Esp.) Zn-Kraví hora 26.8.86, 26.8.88, Popice 28.8. 88. Celkem 6 ex.
Actinitis radiosa (Esp.) Havraníky 9.5.81 lgt. Vítek, Popice 26.5.88, 24.4.89, Konice 4.5.88. Nevzácný, ve více ex.
Actinotis hyperici (Den et Schiff.) Konice 11.5.86, 22.5.88.
Atypha pulmonaris (Esp.) Konice 16.7.86, Popice 9.7.89 více ex.
Spodoptera exiqua (Hb.) Popice 18.8.87 2 ex.
Caradrina terrea (Freyer) Bítov 4.9.87 lgt. Hluchý 2 ex, 4.9.87 lgt. Vítek, 1 ex in coll. Jordán, 2.9.89 lgt. Traxler.
Caradrina kadenii (Freyer) Konice 15.6.87, 6.9.87, Popice 14.8.89. Více ex.
Caradrina selini (Boisd.) Konice 20.7.86, 29.6.87, 3 ex.
Caradrina gilva (Don.) Konice 10.6.86, 28.6.86 2 ex, z toho 1 ex in coll. Traxler.
Hoplodrina superstes (Ochs.) Božice 15.8.77 lgt. Hřeben, Konice 6.8.86, Zn-Kraví hora 22.8.87, Popice 23.7.89.
Athetis furvula (Hb.) Konice 28.7.86, 9.7.87, Oleksovice 22.7.89, Popice 6.7.-12.7.89 serie na světlo.
Atheis lepigone (Möschl.) Konice 29.5.89 3 ex.
Athetis pallustris (Hb.) Konice 21.5.86, 16.5.87 celkem 3 ex.
Cosmia diffinis (L.) Konice 16.7.86 1 ex.
Nonagria typhae (Thnbg.) Velký Karlov 28.7.77 lgt. Hřeben, Popice 2.9.87, Zn-Kraví hora 17.9.87 po 1 ex.
Nonagria nexa (Hb.) Mramotice 16.8.-19.8.87 3 ex. Oleksovice 11.8. 89, 1 ex.
Archanara geminipuncta (Haw.) Velký Karlov 28.8.80 lgt. Hřeben, Hevlín 11.8.87, Oleksovice 17.8.87, 12.8.89 ve více ex.
Archanara dissoluta (Treit.) Oleksovice 30.7.87, 5.9.87, 11.8.89, Mramotice 10.8.89 ve více ex.

Archanara sparganii (Esp.) Oleksovice 3.8.87 a 17.8.87 3 ex.
Rhizedra lutosa (Hb.) Hrušovany n./Jev. 15.9.79 lgt. Hřeben, Popice 13.10.87, Konice 1.10.88 hojně, Oleksovice 10.10.88 hojně.
Sedina buettneri (E.Hering) Oleksovice 10.10.88 2 ex.
Arenostola phragmitidis (Hb.) Oleksovice 30.7.87, 23.7.89 dosti hojně.
Oria muscul sa (Hb.) Hevlín 21.7.74 lgt. Hřeben, Konice 30.7.86 po 1 ex.
Elaphria venustula (Hb.) Velký Karlov 20.6.80 lgt. Hřeben, Konice 28.6.87, 31.5.89 serie na světlo.
Catocala electa (View) Popice 13.8.89 1 ex.
Catocala puerpera (Gior.) Popice 14.8.89 1 ex. Překvapující nález.
Catephia alchymista (Den et Schiff.) Zn-Kraví hora 4.6.88 1 ex.
Metachrostis minutata (Freyer) Popice 2.9.87, Zn-Kraví hora 16.9.87, 5 ex.
Earias vernana (Hb.) Konice 20.5.86, 25.5.89, Popice 23.7.89 po 1 ex.
Nycteola revayana (Scop.) Konice 2.7.86, 29.5.89, Zn-Kraví hora 18.9.87, Popice 13.10.88, Havraníky 29.6.89.
Nycteola asiatica (Krul.) Mramotice 13.9.88 in coll. Traxler, popice 14.8.89, Oleksovice 10.7.89 po 1 ex.
Diachrysia chryson (Esp.) Zblovice 14.8.84 lgt. Vítek, Bítov 8.8. 3 ex.
Abrostola asclepiadis (Den et Schiff.) Popice 11.6.86, Zn-Kraví hora 17.9.87, Konice 18.5.86, 30.5.88, 27.6.89.
Meganola togatulalis (Hb.) Konice 4.7.87 1 ex.
Meganola strigula (Den et Schiff.) Konice 8.7.87, 25.5.89 6 ex.
Meganola albula (Den et Schiff.) Konice 6.8.86, 2.7.87, Popice 12.8. 88, 9.7.89 ve více ex.
Nola confusalis (H.S.) konice 5.7.87 2 ex.
Nola cicatricalis (Treit.) Konice 2.7.87 1 ex.
Nola cristatula (Hb.) Bítov 31.5.88 1 ex.

L i t e r a t u r a

Skala H., 1912: Die Lepidopterenfauna Mährens. Verh. des Naturforsch. Vereines in Brünn.
Skala H., 1931-1932: Zur Lepidopterenfauna Mährens und Schlesiens. Arb. der Ent. des Mährischen Landsmuseum, Nr. 3.

Starý J., 1965: K výskytu některých teplomilných druhů z čeledi Noctuidae na Moravě. Zprávy čs.spol.ent. č.4: 13-16
Starý J., Marek J., 1966: Příspěvek k faunistice můrovitých Československa. Zprávy čs.spol.ent. č.5: 77-89
Starý J., Marek J., 1967: Tři druhy čeledi můrovitých, nových pro Československo. Acta ent. bohemoslovaca č.3: 238
Marek J., 1974: Photedes extrema (Hb.) v Československu. Zprávy čs.spol.ent. č. 2-4: 73-74
Jakeš O., Marek J., 1975: Nové nebo jinak významné nálezy Lepidopter z Moravy a Slovenska. Zprávy čs.spol.ent. č.2: 41-45
Elsner V.,Titz a., 1976: Příspěvek k poznání můrovitých Moravy a Slovenska. Zprávy čs.spol.ent. č. 3: 76-83
Elsner V., Elsnerová M., 1979: Příspěvek k faunistice Lepidopter Moravy. Zprávy čs.spol.ent. č.3: 91-96
Krampl F., Marek J., Novák Z., 1980: Beitrag zur Lepidopterenfaunistik der Tschechoslowakei. Acta faun.entom. Musei Pragae 16: 89-105
Vítek P., 1982:Příspěvek k poznání fauny znojemska. Zprávy čs.spol.ent. č. 2: 51-52
Laštůvka Z., Laštůvka A., Bělín V., 1982: Zajímavé nálezy motýlů z území Československa. Zprávy čs.spol.ent. č.4: 121-135
Janovský M., Gottwald A., 1984: Pozoruhodné nálezy Lepidopter z ČSSR. Zprávy čs.spol.ent. č.4: 101-106
Laštůvka Z., 1986: Zajímavější faunistické nálezy Lepidopter z ČSSR. Zprávy čs.spol.ent. č.1: 2-8
Vítek P., 1987: Příspěvek k poznání fauny Lepidopter jižní Moravy. Zprávy čs. spol.ent. č.2-3: 43-45
Patočka J., Reiprich a., 1989: Zoznam na Slovensku zistených alebo očakávaných Lepidopter. Zprávy čs.spol.ent. č.3-4: 3-140.